

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000371

Державний реєстраційний номер: 0121U100561

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Виділення та створення на основі генетичного різноманіття зернових колосових і зернобобових культур джерел та донорів стійкості до біотичних чинників для селекції на імунітет

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380989494524

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1684.473

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Виділення та створення на основі генетичного різноманіття зернових колосових і зернобобових культур джерел та донорів стійкості до біотичних чинників для селекції на імунітет

Назва роботи англійською:

Identification and creation, based on the genetic diversity of spiked cereals and grain legumes, of sources and donors of resistance to biotic factors for breeding for immunity

Реферат українською:

Об'єкт дослідження – стійкість колекційних зразків пшениці озимої та ярої, ячменю ярого, гороху, сої, сочевиці, квасолі до найбільш поширених у північно-східному Лісостепу України збудників хвороб та шкідників. Мета роботи – ідентифікація вихідного матеріалу за стійкістю до біотичних чинників та комплексом цінних ознак. Методи досліджень – фітопатологічні, ентомологічні, мікологічні, селекційно-генетичні, статистичні. Теоретичні та практичні результати. Виділено джерела стійкості пшениці озимої та ярої, ячменю ярого, гороху та сої до основних хвороб і шкідників. Визначено донори стійкості пшениці озимої та гороху. Створено каталог вихідного матеріалу для селекції, лінії гороху та пшениці м'якої озимої з поєднанням стійкості до патогенів з цінними господарськими ознаками, розроблено методику лабораторної оцінки стійкості та сформовано робочу колекцію ячменю ярого. Наукова новизна. Вперше встановлено та науково обґрунтовано джерела стійкості зернових і зернобобових культур до основних хвороб і шкідників у північно-східному Лісостепу України та визначено їх потенціал для селекції. Розроблені методичні підходи забезпечили створення нових ліній і робочих колекцій із поєднанням високої стійкості та цінних господарських ознак. Ефективність впровадження. Розроблені методичні підходи, створені лінії і робочі колекції забезпечують істотне прискорення селекційного процесу, скорочуючи терміни оцінки стійкості польових культур до біотичних чинників. Їх використання сприяє підвищенню ефективності створення нових сортів та гібридів, які поєднують високу стійкість з високою продуктивністю та урожайністю що значно підвищує агропромислову ефективність. Галузь використання. Наукові дослідження, селекційні програми та вищі навчальні заклади аграрного профілю

Реферат англійською:

The study object was resistance of collection winter and spring wheat, spring barley, pea, soybean, lentil, and common bean accessions to the most common pathogens and pests in the northeastern Forest-Steppe of Ukraine. The purpose was to identify starting materials by resistance to biotic factors and a set of valuable traits. Methods: phytopathological, entomological, mycological, breeding-genetic, statistical. Theoretical and practical results. Sources of resistance of winter and spring wheat, spring barley, pea, and soybean to common diseases and pests were identified. Donors of resistance of winter wheat and pea were selected. A catalog of starting materials for breeding, pea and bread wheat lines with combining resistance to pathogens with valuable economic traits was developed. A methodology for laboratory assessment of resistance was developed. A working collection of spring barley was built up. Scientific novelty. For the first time, sources of resistance of cereals and grain legumes to major diseases and pests in the northeastern Forest-Steppe of Ukraine were established and scientifically justified, and their potential for breeding was determined. The developed methodological approaches ensured the creation of new lines and working collections combining high resistance and valuable economic traits. Implementation efficiency. The developed methodological approaches, the created lines and working collections significantly accelerate the breeding process, reducing the time for assessing resistance of field crops to biotic factors. They increase the efficiency of creating new varieties and hybrids that combine high resistance with high productivity and yield, which significantly improves agricultural production efficiency. Scope of use. Scientific research, breeding programs and higher educational agricultural institutions

Індекс УДК:633.1, 633.31/.37; 635.65, 633/635:631.52, 633.1:635.65:631.527:632.9

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.31, 68.35.03

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Кучеренко Єгор Юрійович

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Джерела стійкості пшениці озимої м'якої, пшениці ярої м'якої та твердої, ячменю ярого, гороху, сої та нуту до поширених хвороб та шкідників

Назва НТП англійською: Sources of resistance in winter bread wheat, spring bread and durum wheat, spring barley, pea, soybean, and chickpea to widespread diseases and pests

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Джерела стійкості)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Джерела стійкості пшениці озимої м'якої (44) до борошнистої роси, септоріозу, твердої сажки, піренофорозу; пшениці ярої м'якої (31) та твердої (18) до борошнистої роси, септоріозу, бурої іржі, твердої сажки, внутрішньостеблових шкідників; ячменю ярого (35) до кам'яної сажки, борошнистої роси, гельмінтоспоріозу, внутрішньостеблових шкідників; гороху (18) до аскохітозу та фузаріозу, сої (11) до фузаріозу, бактеріозу, вірусних хвороб, акаціевої вогнівки; нуту (3) до фузаріозу. Вихідний матеріал (джерела стійкості) зернових і зернобобових культур з високою стійкістю до комплексу біотичних чинників

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Знижують екологічні ризики, залежність від хімічних засобів захисту, скорочують тривалість селекційного процесу та забезпечують стабільність урожайності)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агропромислових систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: України, країни ЄС

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: «Особливості прояву стійкості зразків сої до комплексу біо- та абіотичних чинників в умовах східної частини лісостепу України». Монографія

Назва НТП англійською: «Peculiarities of Manifestations of Resistance of Soybean Accessions to a Complex of Biotic and Abiotic Factors in the Eastern Forest-Steppe of Ukraine»

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Монографія)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: «Особливості прояву стійкості зразків сої до комплексу біо- та абіотичних чинників в умовах східної частини лісостепу України». Наукову працю присвячено аналізу особливостей прояву стійкості зразків сої різного еколого- географічного походження до комплексу біо- та абіотичних стресів в умовах східної частини Лісостепу України, що дозволило продемонструвати адаптивний потенціал та стабільність їх господарсько цінних ознак в стресових умовах вирощування

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищують технологічну ефективність агровиробництва, оптимізують системи захисту рослин, дозволяють скоротити тривалість селекційного процесу за рахунок застосування експрес-методів, а також можуть бути використані у навчальному процесі освітніх установ)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2027

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Каталог вихідного матеріалу зернових колосових та зернобобових культур для селекції на стійкість до основних хвороб і шкідників в умовах Лісостепу України

Назва НТП англійською: Catalog of Starting Materials of Cereals and Grain Legumes for Breeding for Resistance to Major Diseases and Pests in the Forest-Steppe of Ukraine

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Каталог вихідного матеріалу)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: «Каталог вихідного матеріалу зернових колосових та зернобобових культур для селекції на стійкість до основних хвороб і шкідників в умовах Лісостепу України». Каталог містить систематизовані дані про зразки зернових колосових та зернобобових культур, які рекомендовано для використання в селекційних програмах зі створення сортів, стійких до основних хвороб і шкідників в агрокліматичних умовах Лісостепу

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищують технологічну ефективність агровиробництва, оптимізують системи захисту рослин, дозволяють скоротити тривалість селекційного процесу за рахунок застосування експрес-методів, а також можуть бути використані у навчальному процесі освітніх установ)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Донори стійкості пшениці озимої м'якої до піренофорозу, борошнистої роси; гороху до фузаріозної кореневої гнилі та аскохітозу

Назва НТП англійською: Donors of resistance of winter bread wheat to tan spor, powdery mildew; donors of resistance of pea to Fusarium root rot and Ascochyta blight

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Донори стійкості)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Донори стійкості пшениці озимої м'якої (6) до піренофорозу, борошнистої роси; гороху (7) до фузаріозної кореневої гнилі та аскохітозу. Представляють генетично цінний матеріал для селекційних програм, забезпечуючи можливість створення високоврожайних сортів із стабільною стійкістю до основних патогенів

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Інше (Знижують екологічні ризики, залежність від хімічних засобів захисту, скорочують тривалість селекційного процесу та забезпечують стабільність урожайності)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна, країни ЄС

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: «Методика оцінки вихідного матеріалу польових культур на стійкість до біотичних чинників в умовах лабораторії». Методичні рекомендації

Назва НТП англійською: «Technique for Laboratory Assessment of Starting materials of Field Crops for Resistance to Biotic Factors»

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Науково-методичні рекомендації)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: «Методика оцінки вихідного матеріалу польових культур на стійкість до біотичних чинників в умовах лабораторії». Методичні рекомендації для наукових і освітніх установ зі стандартизованої оцінки стійкості польових культур до основних хвороб та шкідників в умовах лабораторії. За допомогою представлених методик можна значно прискорити селекційний процес

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Підвищують технологічну ефективність агровиробництва, оптимізують системи захисту рослин, дозволяють скоротити тривалість селекційного процесу за рахунок застосування експрес-методів, а також можуть бути використані у навчальному процесі освітніх установ)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2023

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Лінії гороху та пшениці м'якої озимої з комплексом цінних ознак

Назва НТП англійською: Pea and winter bread wheat lines with a set of valuable traits

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Лінії)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії гороху (4) та пшениці м'якої озимої (6) з комплексом цінних ознак. Створені лінії і поєднують високу стійкість до основних хвороб і шкідників із цінними господарськими ознаками та

призначені для використання як вихідний матеріал у селекційних програмах зі створення високопродуктивних і стійких даних культур сортів

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Інше (Знижують екологічні ризики, залежність від хімічних засобів захисту, скорочують тривалість селекційного процесу та забезпечують стабільність урожайності)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Робоча колекція ячменю ярого за стійкістю до хвороб та внутрішньостеблових шкідників

Назва НТП англійською: Working collection of spring barley for resistance to diseases and intrastem pests

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Робоча колекція ячмню ярого)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Робоча колекція ячменю ярого за стійкістю до хвороб та внутрішньостеблових шкідників. Дана колекція налічує 60 зразків, які походять з різних еколого географічних регіонів світу. Представлені зразки охоплюють різні ботанічні різновиди, що забезпечує широкий спектр генетичного поліморфізму та є важливою основою для подальших селекційних досліджень. Колекція охоплює широкий спектр морфо-фізіологічних та агротехнічних ознак ячменю, включаючи 17 ознак та 73 рівні прояву. Це дозволяє проводити комплексну оцінку сортів за критеріями стійкості до патогенів та внутрішньостеблових шкідників у поєднанні з цінними господарськими ознаками і визначати перспективні генотипи для подальшого селекційного використання

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці, Інше (Знижують екологічні ризики, залежність від хімічних засобів захисту, скорочують тривалість селекційного процесу та забезпечують стабільність урожайності)

Вплив НТП на довкілля: Сприяє мінімізації антропогенного тиску на агросферу, підвищенню ефективності селекції та виробництва стійких польових культур до стресових чинників, що поліпшує екологічний стан агровиробничих систем

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, селекційні центри, заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Звягінцева А.М., Кучеренко Є.Ю., Луценко Т.М., Зуєва К.В. Джерела стійкості вихідного матеріалу соняшнику до збудника несправжньої борошнистої роси (*Plasmopara Helianthi* Novot.). Фундаментальні і прикладні проблеми сучасної екології та захисту рослин. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження доктора біологічних наук професора Б.М. Литвинова (м. Харків, 21–22 жовтня 2021 р.) – Харків: видавництво Іванченка І.С., 2021. С. 69–71

Звягінцева А.М., Кучеренко Є.Ю., Зуєва К.В., Василенко А.О. Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченій ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від дня народження кандидата с.-г. наук Софії Михайлівни Фріденталь (1-2 липня 2021 р.) / Інститут рослинництва імені В.Я. Юр'єва НААН. Харків

S. Stankevych, L. Zhukova, V. Horiainova, V. Bezpal'ko, M. Dolya, V. Polozhenets, T. Rozhkova, O. Batova, O.Yu. Zaiarna, L. Golosna, A. Gavryliuk, M. Furdyha, Ye. Kucherenko, A. Zviahintseva, O. Gepenko, O.B. Bondar. Spreading and development of root rots in winter wheat and spring barley plants depending on pre-sown seed treatment with mwf of ehf and plant growth regulators. *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, 11(7), 93-109

S.V. Bondarenko, S.V. Stankevych, A.V. Matsyura, L.V. Zhukova, I.V. Zabrodina, M.M. Rysenko, L.V. Golovan, O.V. Romanov, T.A. Romanova, K.B. Novosad, I.V. Klymenko, Ye. Yu. Kucherenko, A.M. Zviahintseva. Major cucumber diseases and the crop immunity. *Ukrainian Journal of Ecology* *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, 11(1), 46-54

Звягінцева А.М., Кучеренко Є.Ю., Зуєва К.В., Луценко Т.М. Оцінка сучасних зразків сої різного географічного походження на стійкість до патогенів в умовах східної частини Лісостепу України. Матеріали v-ї міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 110-річчю з дня народження видатного вченого професора Зеленського Михайла Олексійовича (24-25 травня), НУБіП України, Київ, 2022 р.

Rozhkova, T., Batova, O., Kosheliaieva, Ya., Kucherenko Ye. Regulation of winter wheat seeds mycobiota by spraying with fungicides. Modern trends in the development of agricultural production: problems and perspectives: monograph. Edited by S. Stankevych, O. Mandych. – Tallinn: Teadmus OÜ, 2022. P. 126-142

Ye. Yu. Kucherenko, A.M. Zviahintseva, L.N. Kobyzeva, V.P. Kolomatska, N.I. Vasko, K.V. Zuieva, T.M. Lutsenko. Marker-assisted selection and use of molecular markers in sunflower breeding for resistance to diseases and parasites. The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series “Biology”, 2022, 14-29

Bondarenko, S., Stankevych, S., Kucherenko Ye. Plants protection and quarantine in the 21st century: problems and development prospects. Monograph. Edited by S. Stankevych, O. Mandych. – Tallinn: Teadmus OU, 2023. 285 p. ISBN 978-9916-9859-7-7. P. 252. SECTION 4. Resistance of plants to biotic and abiotic factors. Major cucumber diseases and the crop immunity

М.В. Капустян, Н.М. Музафаров, Н.Ю.Егорова, Є.Ю. Кучеренко. Оцінка вихідного матеріалу кукурудзи за груповою стійкістю до біотичних чинників Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (11–13 жовтня 2023 р.). Умань, 2023

Є.Ю. Кучеренко, В.В. Кириченко, К.М. Макляк, В.І. Сивенко, О.А. Сивенко, Н.М. Леонова. Каталог вихідного матеріалу соняшнику на стійкість до збудника несправжньої борошнистої роси. Інститут рослинництва ім. В.Я. Юрева НААН. Харків, 2023. 12 с.

Кучеренко Є.Ю., Кобизева Л.Н., Кириченко В.В., Макляк К.М., Коломацька В.П., Чернобай Л.М. Методика оцінки вихідного матеріалу польових культур на стійкість до біотичних чинників в умовах лабораторії. Інститут рослинництва ім. В.Я. Юрева НААН. Харків, 2023. 76 с.

Yarosh A.V., Kuzmyshyna N.V., Kucherenko Ye.Yu. Adaptive potential of short-stemmed winter bread wheat genotypes in the eastern Forest-Steppe of Ukraine. Scientific Horizons. 2024. Vol. 27. No. 2. P. 54–64

Yarosh, A., Kucherenko, Y., Riabchun, V., Kuzmyshyna, N., & Solonechna, O. (2024). Environmental plasticity of short-stemmed winter bread wheat (*Triticum aestivum* L.) cultivars and resistance to yellow leaf blotch (*Pyrenophora tritici-repentis* (Died.) Drechsler) and brown (leaf) rust (*Puccinia recondita* f. sp. *tritici* Rob. et Desm.). The Journal of V.N.Karazin Kharkiv National University. Series «Biology», 43, 33-43

Ярош А.В., Рябчун В.К., Кучеренко Є.Ю., Кузьмишина Н.В., Рябчун Н.І., Богусльський Р.Л., Чернобай Ю.О., Шиянова Т.П. Генетичне різноманіття зразків ознакової колекції озимої м'якої пшениці за стійкістю до збудників хвороб. Генетичні ресурси рослин. 2025. № 36

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Леонов Олег Юрійович

д. с.-г. н., 06.01.05

Перелік осіб-виконавців

Зуєва Катерина Валентинівна

(к. с.-г. н., 06.01.05)

Кузьменко Наталя Вікторівна

(к. б. н., с.н.с.)

Кузьмишина Наталія Василівна

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05)

Луценко Тетяна Миколаївна

Ярош Андрій Васильович

(к. с.-г. н., 06.01.05)

Відповідальний за підготовку

облікових документів

Фатєєва Олена Олександрівна

Телефон

+38(098)949-45-24

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна